

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

บทที่ 6

การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal: PA)

- การประเมินผลการปฏิบัติงาน

: ควบคุมให้ทรัพยากรมนุษย์ปฏิบัติตามเป้าหมายขององค์กร

การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal)

- ความหมาย
- วัตถุประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ประโยชน์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ความสำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- หลักการและเอกสารที่ใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- การนำผลลัพธ์จากการประเมินผลไปใช้

การประเมินผลการทำงาน (Performance Appraisal)

การประเมินผลการทำงาน หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบซึ่งถูกพัฒนาขึ้น เพื่อทำการวัดคุณค่าของบุคลากรในการปฏิบัติงานภายในช่วงระยะเวลาที่กำหนด ว่าเหมาะสมกับมาตรฐานที่กำหนด เหมาะสมกับค่าตอบแทนที่บุคลากรได้รับจากองค์กรหรือไม่ ตลอดจนใช้ประกอบการพิจารณาศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สูงขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ใช้ประกอบการพิจารณา :

1. ความเหมาะสมในการให้ผลตอบแทนแก่บุคลากร
2. ความเหมาะสมในการปฏิบัติงานในตำแหน่งงานของบุคลากร
3. การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งบุคลากร
4. การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร
5. การบันทึกข้อมูลส่วนตัวของบุคลากร
6. การบริหารงานด้านต่าง ๆ

ประโยชน์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน

- สร้าง**ความยุติธรรม**ในการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง
- เป็นเครื่องมือในการควบคุมการทำงาน → วัตถุประสงค์
- เป็นแนวทางในการฝึกอบรมและการพัฒนา
- ทำให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานของตน
- จูงใจให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถ

ความสำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงาน

มีความสำคัญต่อ :

1.บุคลากร

: แก้ไขข้อบกพร่อง เพิ่มขีดความสามารถ

: ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน – ตัดสินใจ
เปลี่ยนงาน

ความสำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงาน

มีความสำคัญต่อ :

2. หัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชา

: ความถนัด ความเหมาะสม

3. องค์กร

: ผลลัพธ์ที่เป็นยุทธธรรม สร้างขวัญและกำลังใจ

: เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน

1. มาตรฐานของการปฏิบัติงาน
2. ผู้ทำหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. วัตถุประสงค์ของการประเมินผล

หลักการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ผู้ทำการประเมินผลต้องมีความเข้าใจในหลักการดังนี้ :

1. มีความเข้าใจในหลักการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล
2. เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องทำอยู่ตลอดเวลาตามความเหมาะสม
3. การประเมินค่าผลการปฏิบัติงาน
4. เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้างานทุกคน
5. ต้องมีความเที่ยงตรง(Validity) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability)
6. ต้องมีการแจ้งผลลัพธ์ของการประเมิน(Feedback) แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่ใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ประกอบด้วยเอกสารดังนี้ :

- 1.แผนภูมิองค์กร
- 2.เอกสารพรรณนางาน
- 3.บันทึกการปฏิบัติงาน
- 4.ทะเบียนประวัติพนักงาน
- 5.แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

แบ่งออกเป็น 9 วิธี ดังนี้ :

1. การกำหนดมาตราส่วน (Graphic Rating Scale)
2. การจัดลำดับ (Ranking Plans)
3. การกระจายตามหลักสถิติ (Statistical Distribution)
4. การตรวจสอบรายการ (Check List)
5. บันทึกเหตุการณ์ที่สำคัญ (Critical Incidents)

วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน(ต่อ)

a. High Quality Low Quality

b. High Quality Low Quality

c. Satisfaction

Very Satisfied	Satisfied	Neither	Dis-satisfied	Very Dis-satisfied

วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

6. การพิจารณาการปฏิบัติงาน (Field review)
7. การเขียนบันทึกการปฏิบัติงาน (Work Report)
8. การประเมินผล โดยกลุ่ม (Group Appraisal)
9. การประเมินตามผลงาน (Appraisal by Results)

ข้อผิดพลาดที่ควรคำนึงถึงในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

1. การประเมิน โดยมีผลกลาง ๆ (Central Tendency)
2. การประเมิน โดยใช้เหตุการณ์ใกล้ตัว (Recently Error)
3. กำหนดมาตรฐานที่สูงหรือต่ำเกินไป (Tight or Loose Rater)
4. การใช้ความประทับใจในบางเรื่องเป็นหลัก (Halo Effect)
5. การใช้ความรู้สึกมากกว่าเหตุผล (Feeling-Based Bias)

ข้อผิดพลาดที่ควรคำนึงถึงในการประเมินผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

6. การเอาตัวเองเข้าเปรียบเทียบ (Comparative Rater)
7. การให้ความสำคัญกับระยะเวลาในการทำงาน
(Length of Service)
8. มือกติกับลักษณะบางอย่างของกลุ่มบุคคล (Stereotype)

การนำผลลัพธ์จากการประเมินผลไปใช้

1. การนำผลไปใช้ตามวัตถุประสงค์ **4 รูปแบบ** ดังนี้

- การกำหนดค่าตอบแทน
- การเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง
- การปรับปรุงการปฏิบัติงาน
- การจ้างงาน

2. การแจ้งผลการประเมิน : **Feedback** เพื่อให้รับทราบ

ควรมีการพัฒนาและปรับปรุง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

แบบฝึกหัด

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานมีอะไรบ้าง
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานมีความสำคัญต่อบุคคลกลุ่มใดบ้าง จงอธิบาย
3. ข้อผิดพลาดที่ควรคำนึงถึงในการประเมินผลการปฏิบัติงานมีอะไรบ้าง
4. เหตุใดต้องมีการแจ้งผลลัพธ์จากการประเมินกลับคืน (Feedback) ให้บุคลากรแต่ละคน
5. การนำผลลัพธ์จากการประเมินผลไปใช้ประโยชน์ใดบ้าง

เอกสารอ้างอิง

ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2548). การจัดการทรัพยากรมนุษย์.

กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น

จุฑามาศ ทวีไพบูลย์วงษ์และสุวรรธนา เทพจิต. (2550).

การจัดการทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่นอิน โด โชน่า.

เพชร สันศักดิ์. (2561). การบริหารทรัพยากรมนุษย์.

กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมคุณธรรม.